BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002108

Dane szczegółowe

Właściciel:	**trabi**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**I wojna światowa (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**mosiądz**
Wykończenie:	**złocony**
Sygnowanie:	**AU**
Wytwórca:	**AU (Wien)**
Średnica:	**29.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-|-**
Profil:	**(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-24 12:32**

Opis guzika btrm002108

Polski guzik wojskowy wzór 1917 przeznaczone dla Polskiej Siły Zbrojnej (austrackiej produkcji)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej. Rysunek orła: duży tułów, wygięta szyja, pióra w skrzydłach wyraźnie zarysowane, wąskie pióra w ogonie układające się w kształt przypominający romb.

Rewers sygnowany: A (dwa lwy trzymających coś w rodzaju tarczy słonecznej) U (motywy roślinne).

Ciekawostka
Guziki tego wzoru były wytwarzane przez bardzo wielu wytwórców: polskich, austriackich oraz niemieckich, stąd różnią się od siebie konstrukcją oraz starannością wykonania. W ówczesnych przepisach była jedynie mowa, że guziki miały być: *metalowe, biało matowe z orłem według wzoru z roku 1830*. Na początku guziki wykonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami, ale w późniejszym okresie zaczęto masowo produkować guziki o rysunku orła dalekim od wymaganego, stąd dzisiaj znana jest bardzo duża liczba ich odmian. Można więc spotkać np. guziki z koroną zarówno otwartą, jak i zamkniętą. Guziki te były wytwarzane o średnicach od 14 do 25 mm, z różnych blach: mosiężnych, cynkowych, stalowych oraz aluminiowych, niekiedy guziki te były dodatkowo: złocone, srebrzone, miedziowane, oksydowane, niklowane oraz malowane farbami ochronnymi.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik ten był przeznaczony dla żołnierzy Polskiej Siły Zbrojnej (PSZ), czyli Polnische Wehrmacht, która powstała na mocy aktu z dnia 5 listopada 1916 roku o powołaniu regencyjnego Królestwa Polskiego, czyli Regentschaftskönigreich Polen. Polska Siła Zbrojna stanowiła siły zbrojne Królestwa Polskiego, początkowo była podporządkowana armii Cesarstwa Niemieckiego, jednak w dniu 12 października 1918 roku Rada Regencyjna ogłosiła przejęcie zwierzchniej władzy nad wojskiem, po jego zaprzysiężeniu na wierność państwu polskiemu i Radzie Regencyjnej - zaprzysiężenie to nastąpiło już 13 października 1918 r. W dniu 11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu część swojej władzy zwierzchniej, w zakresie obejmującym władzę wojskową i naczelne dowództwo wojsk. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości szybko wprowadzono do użytku nowe polskie guziki wojskowe, tzw. wzór 1919.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
Wikipedia.pl - Akt 5 listopada
Wikipedia.pl - Armia Cesarstwa Niemieckiego
Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej
Wikipedia.pl - Józef Piłsudski
Wikipedia.pl - Królestwo Polskie (1917-1918)
Wikipedia.pl - Polska Siła Zbrojna
Wikipedia.pl - Polski mundur wojskowy
Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy
Wikipedia.pl - Rada Regencyjna

Wytwórca: AU (Wien)

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.